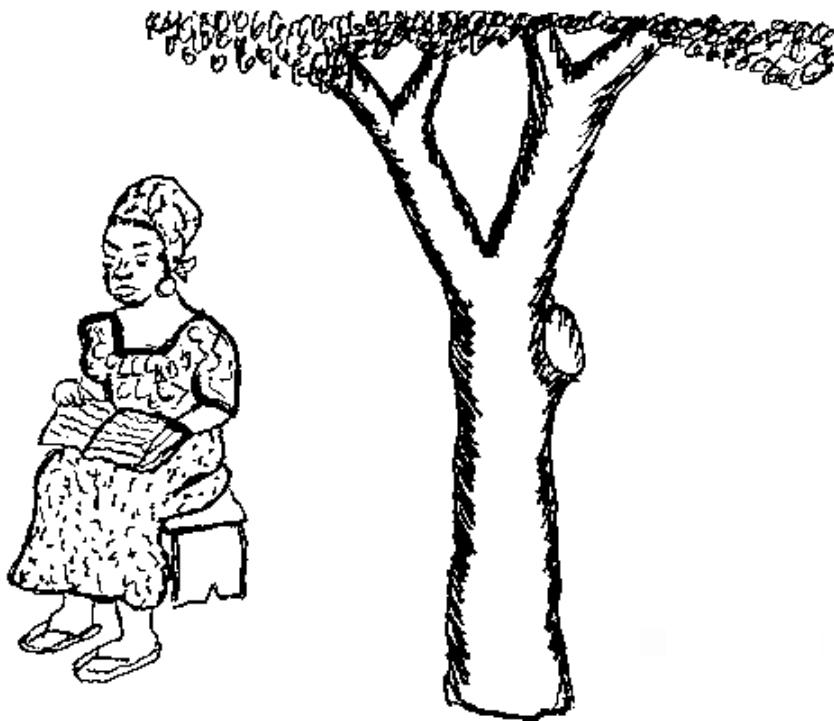

Mbelímè pòkè

Ti bëmmu yà ti sepí

Kepòkèyiedikè
Tome 2
3ème édition

Syllabaire mbèlimè, tome 2

Rédacteurs principaux : SANHOUEGOUA D. Bernard
HUNT-PLEISS Trudi

Illustrations : ISSAMA Euloge
NAMBONI Patient

1ère édition : 2000

2ème édition : 2003

3ème édition : 2017

© 2017 Commission National Linguistique Mbèlimè
(CNLM), Cobly, République du Bénin.

Dépôt légal N°9728 du 30/10/2017
4ème trimestre, Bibliothèque Nationale
ISBN : 978-99919-72-61-9

Mbélímè pòkè
Ti bëmmu yà ti sepí
Kepòkèyiedikè

Syllabaire mbèlimè
Tome 2
3ème édition

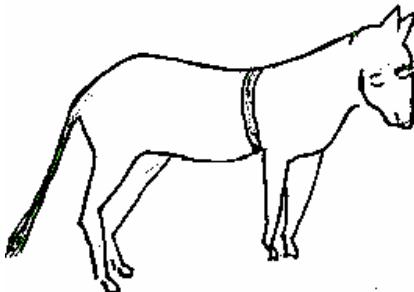
avec l'assistance technique de
AALC (Association des Alphabétiseurs en
Langues de Cobly)
et
SIL Bénin

2017

dibentidè 15

u U

uu

kεmùñkè
mùñkè
mùñ
mù
ù

1

u u u
mu tu du

uu uu uu
muu tuu duu

2

mu
tu
du

3

mu tu du
mo to do
me te de

muu tuu duu
moo too doo
mee tee dee

muu
tuu
duu

kε mù ñ kè
kεmùñkè

bε tuù tì bε
bεtuùtìbε

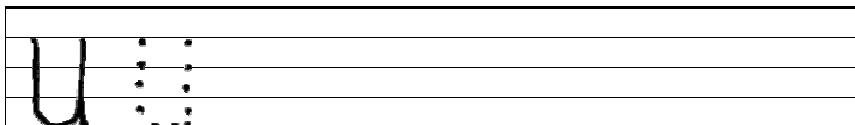
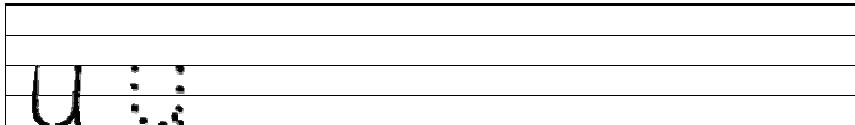
u bà ñ ku
ubàñku

kε tuù tì dúú kè
kεtuùtìdúúkè

u tuù tì bù
utuùtìbù

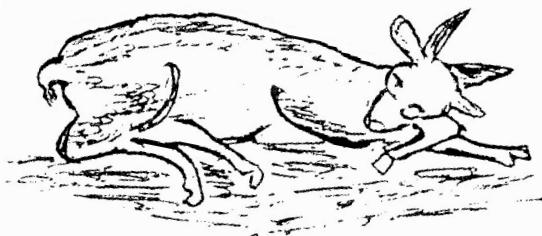
Ketuùtidúúkè

Dúnba dε bo ubàñku ñ tèdi atiènè. À daadè ba à bεtuùtìbè a nè tòñtá atiènè tuùtìbù ñ too kεmùñkè. À Dúnba dε nè tèdi ketuùtidúúkè à kε baàni u tiènè. Daadè ba à bεtuùtìbè a nè tòñtá à kε ñ tε : « Bεtuùtìbè a de. » À bεtuùtìbè a teni ñ kamu bε mÙñkè à Dúnba a kε deèta, à u tuùtìdúúkè a ù bekì : « Utuùtìbù, utuùtìbu. A kuùtì mmáámè. »

dibentidè 16

uo ua

kεbuokè
buokè
buo
uo

dua
ua

Kεbuokè dua.

1

uo   uo   uo
buo   duo   muo

ua   ua   ua
bua   dua   mua

2

buo
duo
muo

3

buo   duo   muo
bua   dua   mua
biε   die   miε

bua
dua
mua

u bùò bù   deè ta   duo ni   bì kì tá   dεε mu
u bùòbù   deèta   duoni   bìkítá   dεεmu

Kεbuokè

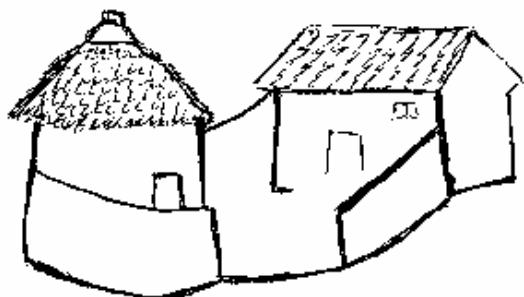
Dùùte tèdi kεbuokè à kè daate ñnè
mdεεmu. Kònna té a kè deñna à kè teni ñ bìkítá
ni ñnè ñ dua ubùòbù dεεmu. Dùùte té ñ dua dua
ñ tiètá ñ deèta mniìmè ñ kè duoni ñnè tideetè.
Dùùte buokè naa bεnìtìbè ñnè ñ naa ñ tε kè bo ñ
dua ñnè ibíí ubùòbù dεεmu, à ibíí kè daà.

uo ñnè

ua ñnè

dibentidè 17

s S

diseedè
seedè
see

1

o e a ε
so se sa se

2

so
se
sa
sε

3

so se sa sε
bo be ba bε
ko ke ka kε

bε n si
bensi

m diε tí mè
mdiεtímè

di see dè
diseedè

m sàà mu
msààmu

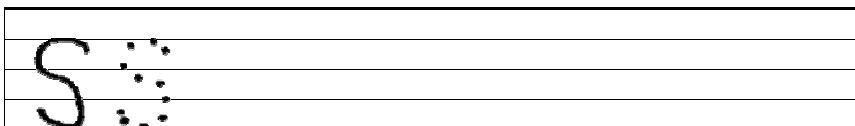
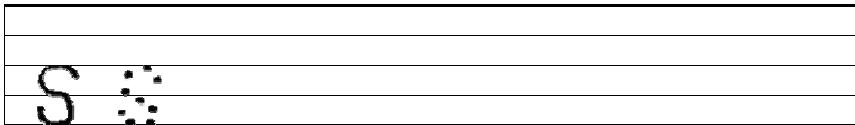
be si
besi

too si
toosi

N bëmmu mdiëtímè

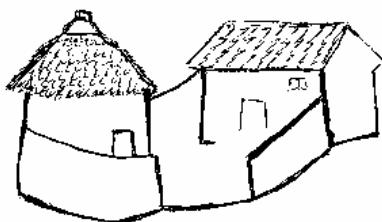
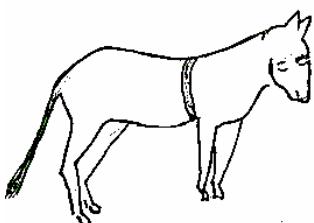
N bëmmu mdiëtímè tèdi msààmu mu. Te bë
ñ bënsi mdiëtímè ti du ñ ni tiëta ti ba ku ñnè nso
titendòkè. Ti niì ñnè ti màñbè de mè tiètì. `Nnè ñ
bëmmu mdiëtímè, n mëmmeni bë tèdi be ba ñ
toosi be bíísí ñ du à sì bëmmu mdiëtímè. Ne
diëtímè ti tooki titentè toódè. Te bë ñ bënsi
mdiëtímè mè tèdi mtotimè.

Mdiëtímè ni a tota à ñ besi a deetè ñnè nso
idékítí. Ñ ni a tota à deena a seedè.

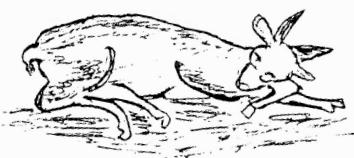
dibentidè 18
mdensimè

u   uo   ua   s

kemùṅkè

diseedè

kεbuokè   dua

sua   tua   nua
suo   tuo   nuo
suu   tuu   nuu

u   tè   du
utèdu

i   dé   kí   tí
idékítí

to   ta
tota

bo dè
bodè

te ti mè
tetimè

te ñ na
teñna

Utesíkíbù

Atiènè too msààmu. Á a tèdi atiènè a niń' tèdi idékítí, ñ tèdi kεbuokè, kεmùñkè ñnnè diseedè. Idékítí ni a tota à maadi a seedè ñ dì bòòtá. Atiènè toosi ni mniìmè, tideetè ñnnè tinìñtè. Kεbuokè, ñnnè kεmùñkè duà atiènè bodè. Á tì duà atiènè bodè, msààmu mu. Á a tèdi kεbuokè ñnnè kεmùñkè a tèdi tinìñtè. A tiènè tetimè ni teñna a tèta.

N niì, n nankè ñnnè n taà, ti ñ tíéní ñ tèta atiènè ñnnè ñ naa ñ tε atiènè tetimè too msààmu ñnnè utèdu. Ti ñ tíéní ñnnè ñ tèdi atiènè.

« Atiènè utèdu. »

u	uo

s	ua

dibentidè 19

C C

CC

ukòkòkò
kòkòkò
kòkò
kò

1

c c c
cu cp ck

cc cc cc
ccw cct cck

2

ck
cp
cu

3

ck
ku
ko

cu cp
nu du
oo do

cc
cct
ccw

ti de bëe tè
tidëbëëtè

tè tì
tètè

mì mì cm cm mì
mìcmcmcmcm

ti kò kò ki tè
tikòkòkitè

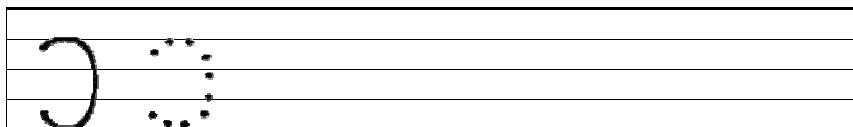
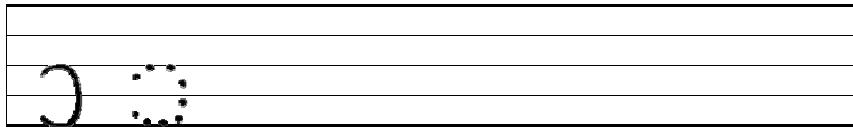
to tò
totò

dò ñ nè
dòññè

Tikòkòkitè

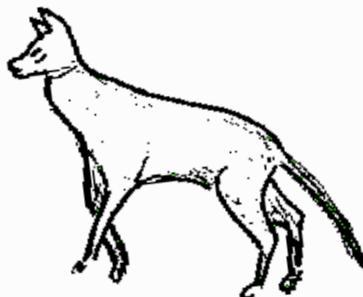
Kònna tòò Kùùsí itaani ñ ñò ukòkòkò ñ tèdi tideetè ñnè diseedè à dì dò mmɔmɔmìmè.

Tikòkòkitè totò Kònna tòò à ù tètò diseedè ñ dì deenò. Tikòkòkitè daatè ñ tèdi ibanki ñnè ukɔñdaatu. Tikòkòkitè tèññò à Kònna tòò ñò ti tòò, ñnè ñ naa ñ te ù tètò disesààdè, ñ tètò tidεbεetè. Tikòkòkitè ñò nεninsààne. Á a du tikòkòkitè a niñ' tèdi ñ dòññè Kònna tòò.

dibəntidè 20

cn

1

cn cn cn cn
cud cus cup cud

2

cud
cup
cus
kuo

3

cud cus cup cud
bie die sie kie
buo duo suo kuo

kè bud kès
kebukès

Kò ñ bë tɔ
Kòñbëtɔ

kë nù ti kè
kenontikè

di tùò dè
ditùòdè

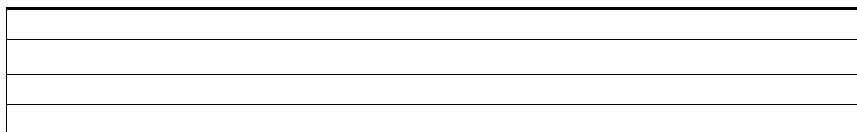
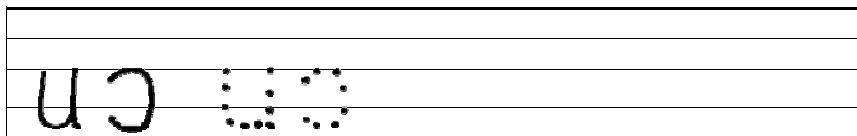
Kεbuɔkè ḥnè kεnɔntikè

Dùute màànò Kòñbeto tèdi kεbuɔkè ḥnè kεnɔntikè. Kεbuɔkè ḥnè kεnɔntikè baànò Kòñbeto seedè. Kεbuɔkè tommu te ḥnè ñ baàni Kòñbeto seedè, ñ mεènè bεtuùtìbè.

À kεnɔntikè tommu te ḥnè ñ mεènè itìi à ì teni ñ dèdì diseedè. Daadè ba, kεbuɔkè ḥnè kεnɔntikè a nièsì u ñ too diseedè sààmu. Kεbuɔkè te kekè ; à kεnɔntikè te kekè, à ditùòdè a boñta. À kεnɔntikè a yeetá ḥnè ñ te : « Ḫnè ñ mεènè itìi à ì teni ñ dèdì diseedè a te dibokidè naà. »

À kεbuɔkè a boñta ḥnè ñ te : « Ḫnè ñ baàni bεtuùtìbè, ñ bè mεènè, ñ bè bòta a te dibokidè naà. » Ditùòdè a boñta, à kεbuɔkè a bòta kεnɔntikè à nè kè beni à kè nìkì ñ die dikondè.

Ǹ boñta ne daadè kεbuɔkè ḥnè kεnɔntikè totò adεè.

dibentidè 21

y Y

diyuùdè
yuùdè
yuù

1

u c ε i
yu yu yε yε yi

2

yu
yε
ye
yi

3

yu yε cy ε y i
su sε cs su si
bu bε cb bu bi

yuù sì
yuòsì

m yè ñ dò mè
myèñdòmè

ye ki ta
yekita

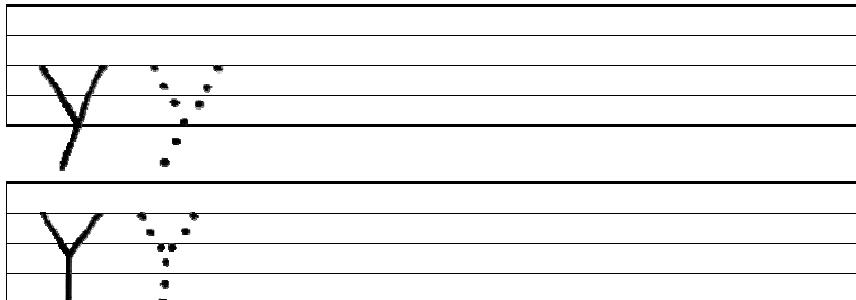
di yuù dè
diyuùdè

m yie di mè
myiedimè

duò mò
duòmò

Tibéétè bɔ̀mmu

Tibéétè tèdi mbɔ̀mmu à mù tèè. Tibéétè bɔ̀mmu yòùsi ñ bo mu taate ku : Myèñdòmè, a té yà a yuùdè yε duòmò ; myiedimè a yà a kòñtè toñni, mtaatimè a yà a kòñtè duòñduòmò. Nε bòñdè nè nò tibéétè bɔ̀mmu yε a bo a nò ñ bɔki dókìtì cùùdè à bè a taàni ne bɔ̀mmu. Ñnè ñ naa ñ te á mbɔ̀mmu a bo a nò ñ bɔki dókìtì cùùdè à bè a taàni. Ubelínìitò yoò yuòùsi yà ti siè, ñ ne yiènì à mniùmè a síná ti siè. Yoo ti ñ sankò tibéétè kòdaàbù. Tibéétè bɔ̀mmu tèè, ti yuòùsi yà ti siè ñ mù yekita.

dibentidè 22

ə ɛ ɪ ʊ ɔ

kəsəŋkə
səŋkə
sən
ə

1

ə ɛ ɪ ʊ ɔ
yə yɛ yɪ yʊ yɔ

cə ən əj əɛ əd
cɔ yən yəj yəɛ yəd

2

yə
yɛ
yɪ
yʊ
yɔ

yəə
yɛɛ
yɪɪ
yʊʊ
yɔɔ

3

yə yɛ yɪ yʊ yɔ
cɔ nɔ sɔ sɔ sɔ

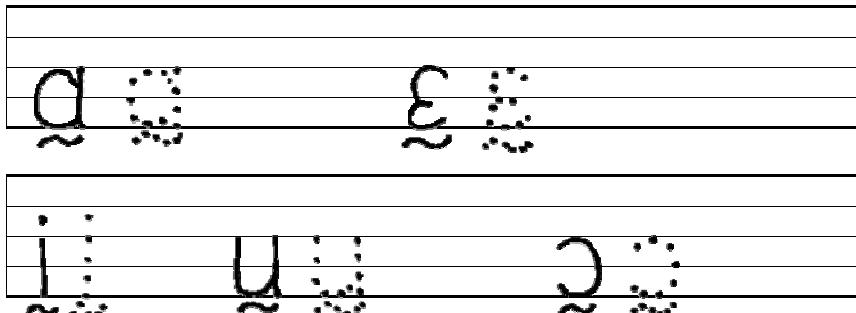
cɔ yən yəj yəɛ yəd
cɔs nɔs sɔs sɔs sɔs

ke sã n kè   si kó sí   U maa tu   Sùò ti   yqadi
kesãnkè   sikósí   Umaatu   Sùòti   yqadi

Dùùte ñnè ukuòsò

Dùùte yqadi Umaatu ñ dàá kesãnkè ñ niñta a Sùòti ù too sikósí. Dùùte a yë : « Ukuòsò Sùòti ñ dé a kósí à n bóótá. » Á Sùòti a ù yë : « Sosì ne bodè di téń' bo uyañkoku ku. » À Dùùte a ù yë : « A tε nyε ñ sosì ne bodè n té ñ bo uyañkoku n a niñtò nyε ñ békò ñ nàà ? Maa sosì ne bodè kódí bodi ba, a sì yqammu ñnè. »

Dùùte ñnè ukuòsò a Sùòti yqadi kedaakè ñ tètò mmáámè. Ukuòsò Sùòti yε dièni ñnè ñ naa ñ tε Dùùte du sikósí si ñ békò. Ti ne yiènì ñnè ñ dòññè a Sùòti ñ tèè.

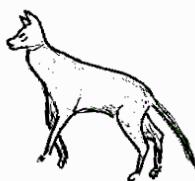
dibentidè 23
mdeñsimè

q y cn c

ukèkòkè

diyuùdè

kεbaçkè

kesənkè

ȝjy cnycy
ȝjw cnwmcw
tȝt cut ct

ti bí tuç tè   duo mu   yq n ta   yq ñ yq ñ dè
tibítuçtè   duomu   yqnta   yqñyqñdè

Tibítuɔtè

Ti tɔ̀ n deñbè bòñdè tibítuɔtè de bo mmɔmɔñmè. Ne bòñdè ukòkòkɔ niń' bíítí ñnè unáámú yiεnɔ à kεsønkè yiεnɔ bìltí ñnè unɔ́sem̄m̄. Á a yuùdè daate a yà ubítɔsàànɔ. Neñne kεbuɔkè ñnè kεnɔntikè a ní bíítí ñnè ní naa ní te ní de kòmmú diseedè. Daadè ba à kεbuɔkè a yønta diyønyøñdè kεnɔntikè ní yø : « Be ní dua mdεemu ní nò bààmù bë ni dee udaatu. » Te, ti yøadi mtommu mu mεmmeni. Ne yønyøñdè a duomu kεbuɔkè bítóò kεnɔntikè mmɔmɔñmè à ní nùg à kεbuɔkè a bòta kεnɔntikè à ní kè beni a kè nìkì ní die dikondè.

Kεbuɔkè ñnè kεnɔntikè bítuɔtè dùa ne daade.

C U

y q

dibentidè 24

h H

dihàndè
hañdè
hañ
ha

1

a	ɔ	u	ɛ
ha	hɔ	hu	hɛ

2

ha
hɔ
hu
hɛ

3

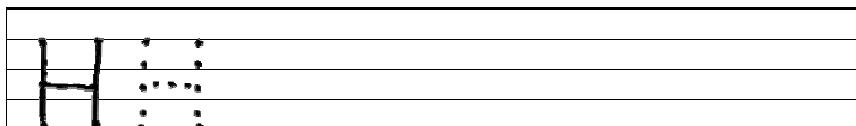
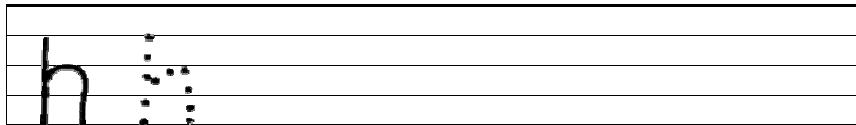
ha	hɔ	hu	hɛ
ya	yɔ	yu	yɛ
sa	sɔ	su	sɛ

ìn kè tá   di ha ñ dè   u ba ki hù   di hò ñ dè
ìn kétá   dihañdè   ubakihù   dihòñdè

Dihàndè

Dihàndè hɛ nò ḥnɛ n̄ bo, dihaṇdè toosi ni
mtièmu. Dùute dɛ nò unìtò u n̄ tèdi tideetè
mmɔmɔmè n̄ kàaní dihaṇdè à dì ù toò ni
unáámú. Dùute dɛ kàánò dihaṇdè à bɛnìtìbè a ù
nùq n̄ kétá ubakihù. Yende ho da Dùute hɛ tèdi
deete kɔne n̄ tɛ yàntiyànti ḥnɛ dihòṇdè à u bíísí
yákítò n̄ ù yee nso diseedè.

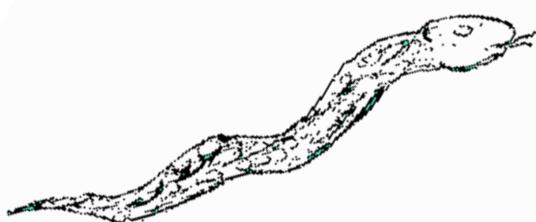
N bítuɔbè, n màṇbè, n nansi, n niì deṇbè, n
tɔò n deṇbè yee yà nso dihaṇdè.

dibentidè 25

f F

fεsεfè
sεfè
fè

1

o	e	ɛ	ie
fo	fe	fɛ	fie

2

fo
fe
fɛ
fie

3

fo	fe	fɛ	fie
ho	he	hɛ	hie
yo	ye	yɛ	yie

fε tì fè
fεtìfè

ti de sàà te
tidesààte

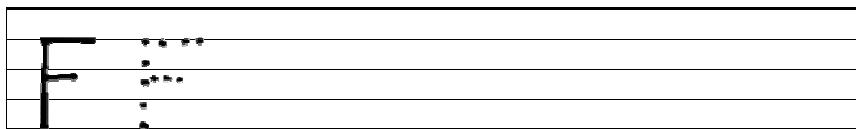
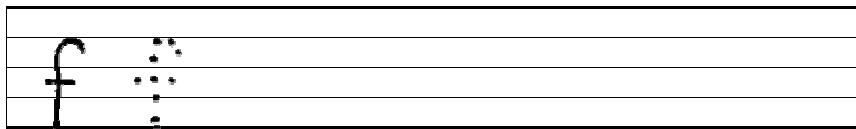
ye n de
yende

fε sε fè
fεsεfè

Fesefè ñnnè fetifè

Fesefè ñnnè fetifè ye de bìltí mmɔmɔmmè à nè daate. Daadè ba à fesefè a yε : « Ti bɔki dibóndè ñ dee tidedatè. Dibóndè tèdi tidesààte. » A fetifè a yε : « Tì boò ? » À fesefè a yε : « Tì bo mmɔmɔmmè, ñ boñni à ti ñ yqadi. » À fe yàmmè daate à fè yq ñ te fè yaà tinintè. À fetifè a yε : « Ñ yqadi so niñne. » À bè hitá ñnnè ñ yqadi, ñ tònntá bodè ba à fesefè a yε : « Dihòndè ye n bo ti nin' dee ba ? » Ñ fúñ'ぶùó fetifè. Fetifè a yε : « Hoò, nè ñò mmááme, ñ yqadi so tideetè bo dibóndè. » Fesefè hε a yiènì ; ñ nièdí fetifè.

Fesefè bòntò ne daade ñ nièdí fetifè ñ too ñnnè yende. Nè hε daate, ti hε no ñnnè ñ ñò tèññè, ñ hε yá sàamu.

dibentidè 26

p P

kεpáàkè
páàkè
páà

1

a i e uo
pa pi pe puo

2

pa
pi
pe
puo

3

pa pi pe puo
ya yi ye yuo
sa si se suo

pe dí mú
pedímú

púó ní
púóní

bε na po n pó n bè
benaponpónbè

kε páà kè
kεpáàkè

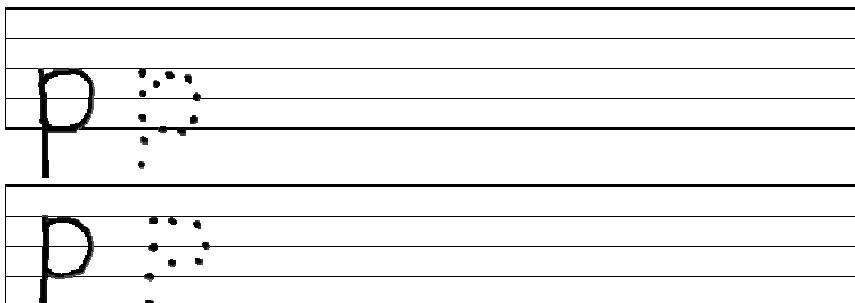
puo h̄ò
puoh̄ò

ti na po n pó n tè
tinaponpóntè

Tinaponpóntè ñnnè kεpáàkè

N pedímú n ho tuɔbè ñ te á he u ñ ho puohɔ tén' púóní a ù too bè besi nεyε bεnaponpónbè à bè ù benna. Ñ ù pedímù ù niń' tónsí a daà aye ñ besi ñnnè ù niń' yomù tideetè tiyε à ukɔñdaatu a n̄ bo ñnnè nso u biìkè. Ñnnè n̄ dòñnnè : « Kεpáàkè ñnnè ti húń' hqàtè ho húńtè yoo mpaśjmmè húńtè. » Mpasjmmè tosidi màñde mmɔmɔñmmè ñ dòñnnè nso kεpáàkè. À máá á nè nò kεpáàkè, di n̄ yá kε podímè. Á nε podímè tèñne taà ù baà nè niń' tè.

N niì deñbè, n di pedímú ñ te á di tén' púóní di hikina ñ bɔki à bè di benna, nè nò msààmu mu.

dibεntidè 27

mdensimè

h f p

dihāndè

fεsεfè

kεpáàkè

fɔ fɛ fuɑ
pɔ pɛ puɑ
hɔ hɛ huɑ

u pá hàà bù
upáhààbù

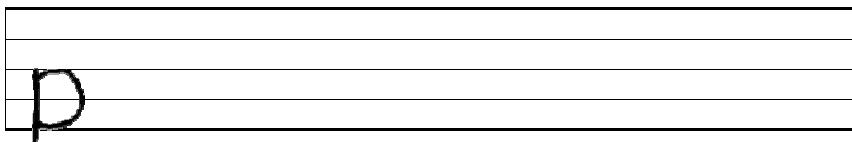
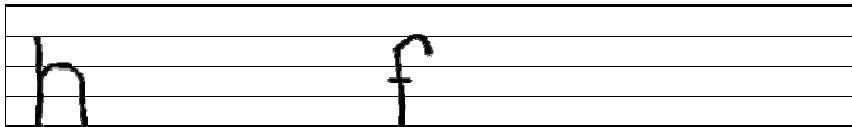
ho si
hosí

píí mú
píímú

pù dì
pùdì

Upáhààbù

Yende Dùùte mínkè ye haànò. Bepáhààbè tóntò ñ hosi mmɔmɔm̩m̩è. Bepáhààbè bòñtò dibòñdè diye ñ haànò à fesefè a pùdì mini à bepáhààbè a teni ñ boòta bεtuɔbè à ù baà a teèta u tɔò à dihañdè a boñta à bè bè patà. Dihañdè dùa dibòñdè diye à bè tukìta ñnè ñ haànò. Be dùa ñ ni dùa dibòñdè diye ñ yà kεpáàkè à kè dɔɔ mmɔmɔm̩m̩è à ke pie kù bàá nò fesefè à bepáhààbè a teni ñ yàkìtá ñ hε a píimú páasi. Dihañdè ye tèñnò à Dùùte mínkè hε hànɔò ñ dùa, ñnè ñ naa ñ te ne mínkè kède dihañdè.

dibəntidè 28

c C

ticiètè
ciètè
ciè

1

u	c	ee	a
cu	co	cee	ca

2

cu
co
cee
ca

3

cu	co	cee	ca
pu	po	pee	pa
fu	fo	fee	fa

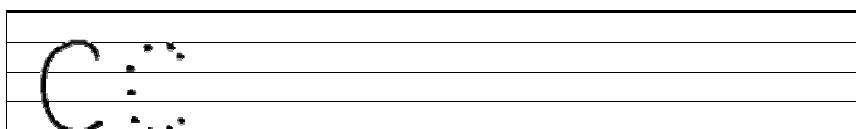
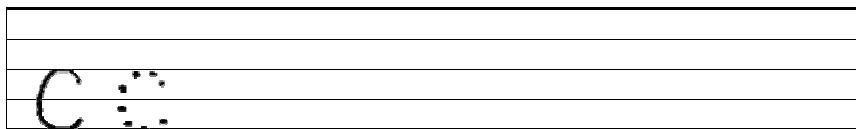
Còɔ kε   coo ki   ti ciè tè   u ce còɔ sì bù
Còɔke   cooki   ticiètè   ucecòɔsìbù

Ucecoɔsìbù

Dùùte ñnè Còɔke ye bo ucecoɔsìbù. Dùùte bo ñ cɔɔsi à Còɔke cooki. Dùùte bo dibòñdè diye ñ cɔɔsi à ice a ù tuoti mmɔmɔñmè. Dùùte te nè ñò dibokide ñ yà à nè hɛ nò bokidè. Dùùte bo ñ te yàñtiyàñti ñnè ice utièbù híñní à nè ñò myàñyàñmè. Ù bo dibòñdè diye ñ yañti ñnè ice utièbù híñní, à Còɔke a bóótá ñ yà à nè hɛ nò bokidè ù yε : « Dùùte ñ toò ni ticiètè. »

Còɔke te ù ni tíétá à ice ù bo ñnè ñ ù tuoti mmɔmɔñmè màñde à ù teni ñ yee so Dùùte utièbù híñní. Dùùte yanyañti neñne ñ teni màñde.

Ticiètè daate a ni dee nyε ku, a máá ñ tèdi myàñyàñmè.

dibεntidè 29

W W

fεwanfè
wan
wa

1

ə c ən ə
ɜm cm oum aw

2

wa
nu
cm
wɛ

3

wɑ mnu oum aw
ca cuo cc ɛ
dɑ ond dɛ

u wùò hù wè kì sí ti wa n tè u wa n sim mù
uwùòhù wèkísí tiwantè uwansim्मू

fε wa n fè u waa nò u kɔ ñ daa tu u wúó nú
fewanfè uwaanò ukɔñdaatu uwúónú

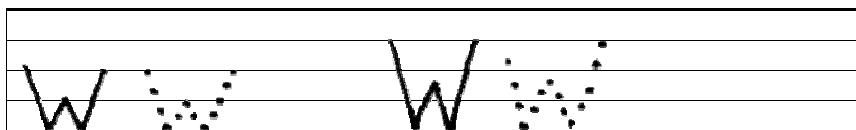
Uwansjimmù

Á a s̄immu tiwantè a nò ñnè n̄ tì yqàñè.
Mùংte s̄immu tiwantè, daadè ba à mùংte a too
tiwantè uwúónú n̄ nin' tì yqana. U yqadi n̄ yà
fewanfè à fè wèkìsí a kuhýòñè uwùòhù hijñni à ù
hemmu fewanfè à fè teni n̄ wieta akuhýónè à ù
bàta akuhýónè. Ù bikìtì ni n̄ yà u wantè hítò à u
yàm̄mè a cakìdì.

Tihúnsààtè

Uwaanò bo n̄ wañtì tiwantè n̄ du n̄ po n̄
dee. À u puohò bo kedaakè n̄ nin' waani
tihúnsààtè ti n̄ ni béñá tinìñtè à bè dee à
unìédú a bè deëta. Tihúnsààtè tèdi ukøñdaatu
ku. Á uwaanò bo n̄ wañtì tinìñtè, à u puohò bo n̄
wañtì tihúnsààtè, bè du ukøñdaatu a n̄ bo bë
seedè hijñni. Á a du ñnè n̄ tèdi ukøñdaatu, hijina
n̄ waani tidesààtè n̄ dee.

N wəpitucbè n tèdi neyx n̄ du n̄ nin' di
pedìmù : ti n̄ yá n̄ te n hijimè ye nò ukøñdaatu.

dibentidè 30

kp Kp

1

a	u	o	e
kpa	kpu	kpo	kpe

2

kpa
kpu
kpo
kpe

3

kpa	kpu	kpo	kpe
wa	wu	wo	we
ca	cu	co	ce

u kpàà tò
ukpààtò

kpé nòò
kpénòò

kε wa n kè
kewankè

ti kpà tè
tikpàtè

kpé ni
kpéni

kpàà tì
kpààtì

Ukpààtò

Kewankè nò ne nin' sààne unìitò fòòmu n hijnni. Tiwantè nò tikpàte. Nnè tiwantè a níñ' tèdi idékítí. Idékítí ni a tota a kpéni tideetè ñ kpéni ne ñ fe bo, ni a tota a taàni a ba, ñ a maadi a seedè.

Kewankè nò keniñke, keniñkè ni a tota a n tèdi ukøñdaatu. Á a kpààtì tiwantè a n yá ñ te a kpénòjò ukøñdaatu ku a seedè hijnni, ñ kpénòjò utèdu. Á a tèdi tiwantè a n yá ñ te a nò ukpààtò we.

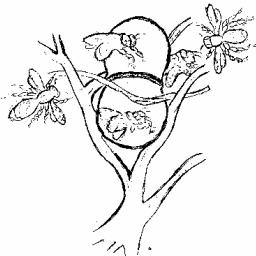
Dùute nò ukpààtò ñnè n naa ñ te ù tèdi tiwantè ñ tiènì tiwantè tèñne ti híñní mmɔmɔmmè, à tì té a dee ñ yø. Á ti du ñnè nò ukpààtò, ti hijina ñ waani tiwantè ñnè n tíéní ti híñní.

The image shows two staves of musical notation. The top staff has a large 'K' followed by a 'p'. The bottom staff has a large 'K' followed by a 'p'. Both staves have a series of vertical stems with small dots above them, indicating pitch or rhythm. The staves are enclosed in a rectangular frame.

dibentidè 31

c w kp

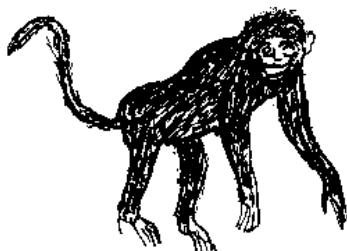
mdeñsimè

ticiètè

ukpààtò

fewanfè

cie wie kpie
cị wị kpị
ceε weε kpεε

di ce dúú dè
dicedúúdè

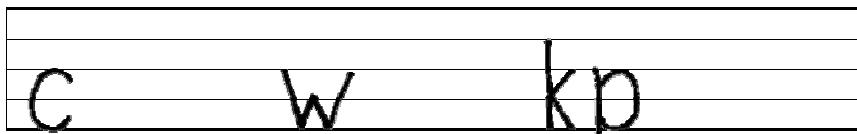
we ñ nì
weññì

we nɔ̀
wenɔ̀

Ukpààtò n cedúúdè

Ukpààtò ù baà yε de bo ñ tèdi dicedúúdè ditadè hígní. Daadè ba a ñ bo à ù tomu u bíísí ñ yε : « Sì bɔki ñ ca ticiètè à ù dee. » Ukpààtò n bíísí a hítá ñnè ñ yqadi ticiètè cɔɔsìbù ñ po ñ yà fewanfè à fè bo ditadè hígní utièbù bàábù. À sì yε : « Hoò ti dítò tinìntè. Á ti pòò ñ hynì ñ to ñ duonò ti tɔù u yàmmè níñ' daate. » À sì hítá ñnè ñ hemmu fewanfè ñ yee so ticiètè po. Sì hemmu neñne fewanfè ñ te sì nin' fè niñta we ñ po, à fewanfè a yeeta ñ sì sohì. Á sì ñ kótì ni dicedúúdè bodè ñ hɔtɔ. Ukpààtò n biìkè ke ñ ba a yε : « Ti hemmò nyε fewanfè ñ hɔtɔ, ti ni fúdi ñ ca ticiètè tèñne ? Ti hùnì yà, n hε a fúdi, n hɔtɔ nwe. » À sì hítá ñ hùnì ukpààtò n seedè. Sì tóñtò dibòñdè diyε diseedè, à ukpààtò a sì bekìsì : « Ticiètè bo ne ? » À sì deëta ñnè ñ pédímú sì yaà fewanfè a nè yénnì kiyε. À nè dee ukpààtò mmɔmɔmè à ù yε : « Di hε a dee yende deetè. »

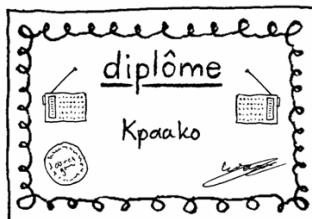
Ukpààtò n bíísí dúúmò fewanfè ñnè ticiètè ñ wenɔò dihòñdè. Waani sininsi si ñ yede bòñdè di ñ ba he a ba nè hε weñni. Ti ne yiènì ñnè ñ nò teñne.

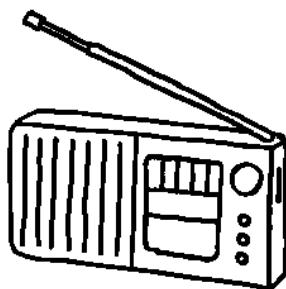
dibentidè 32

I L

r R

dipilómù
piló
ló

radiò
ra
r

1

a	u	o	e
la	lu	lo	le

2

la	ra
lu	ru
lo	ro
le	re

3

la	lu	lo	le
kpa	kpu	kpo	kpe
wa	wu	wo	we

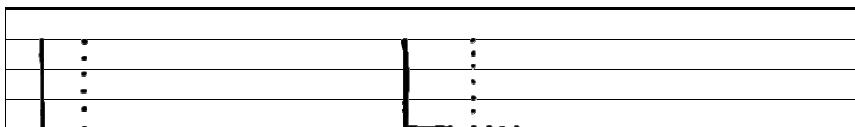
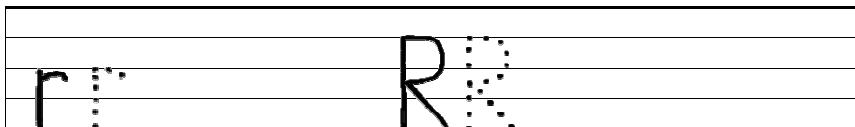
ra	ru	ro	re
kpa	kpu	kpo	kpe
wa	wu	wo	we

dì pi ló mù
dìpilómù

ra diò
radiò

Liberasiòn

Kpààko pannò liberasiòn ñ cootò u tommu pòkè bè hînò keye ñ te « dìpilómù ». Ù bëemmò radiò yuòsìmè. Ù pannò liberasiòn tèñne ucaatu hâtikè hijìnni këdapíikè (10) abiènè 2015. Ù pannò nyé liberasiòn ñ cootò u tommu pòkè ù hë bokisò ù bokisi sidaasi nfe ñ yuòsi radiò ñnè pòtabilì deñbè. Dibeñdè nde ù kpènòò kàare ne ñ yede ñ madòò ne ñ ba hijìnni. N wëpè tonhëtímú hë bo, duoni a ba ye nò mmɔmɔmìmè. Ti yàa nwe benítibè pannò liberasiòn ñ cootò bë dìpilómù ñ kàmòò nso ñ càntò mu tûçmu, nè hë weñní, kámu, yà so neni.

dibentidè 33   mdeñsimè tñntemè

Ibédíwààdi :

a	b	c	d	e	ε	f	h	i	j	k	kp
A	B	C	D	E	Ε	F	H	I	J	K	Kp
l	m	n	o	ɔ	p	r	s	t	u	w	y
L	M	N	O	ɔ	P	R	S	T	U	W	Y

hɛ	cɛ	tɛ
hu	cu	tu
hụ	cu	tu

wèè dè   ti po poo tè   kpíé mò   bε te n kpe n bè
wèèdè   tipopootè   kpíémò   betenkpenbè

po yìè tu   ti yɔ ye n tè   di cɔò sì dè   m cέ kí mè
poyìetu   tiyɔyentè   dicɔòsìdè   mcέkímè

Tipopootè

Tipopootè ḥnè tiyoyentè nò Uwìènu cɔɔsìde. Tì hε nò cɛkímè. Á a kpíémò dibòñdè diye ñ du a bàta a yaà yoo a puohj ñ puohj. Betenkprenbè dε cɛkinè we, ḥnè n too ḥnè nso yende ñ kpaα ñ cɛkinè. À betuɔbè yàátò ñ yee nso. Upoyìètu nò mcɛkímè ñ nò myànyàmmè ñ toosi ni mhúumý. Bè yesìki sininsi si ḥnè tiwantè, bè hε yesìki nìtìbè.

Ñ foona a puohj a nò ḥnè n kpíémò mmɔmɔmmè ñ tèdi a ba ñ ni fúdi ñ capù a seedè. Tipopootè hε nò bokidè. Tipopootè daate ñ duòmò. Tipopootè wèèdè te n ni fúdi ñ capù n seedè. À ti yànyàmmè te, bè n cɛkínò à n yíénò, ñ puohj ñ kpaα ñ bií ñ hε dú, ñ hε tèdi n ba ñ ni fúdi ñ capù n seedè, ñ te yàñtiyàñti. N màànò, n taà, tèta a ba ñ bàta a puohj yoo a yaà, ñ puohj ne weññi we.

Ticɔncɔntè

Unìitò yε bo ñ cùtá uwùjhù tikεèntè, ñnè ní kéémú ñ hòti ñ bɔki ucànbù bàábù ho pùdè ñ bàta dicàndè ñ mùjhí. N yε : « Ucànbù nbu daate kpaà. » À ucànbù a yε : « Bεkè min' téń' hε a daate. » À ù dèdì ñ teni ñnè ní tietieti ñ po ñ cùo ñnè kεyɔkpεnkè bàákè, à kε dènni kε ho wùjhù n huñti ñ too didɔkúdè. À kεyɔkpεnkè a bekìsì ñ yε : « A tieti ba ? » À ù yε : « N kεnkéémú we, ñ bàtò ucànbù bàábù ho pùdè dicàndè ñ mùjhò ñ yεnì ucànbù nbu daate kpaà, à bù yεnì bεkè min' téń' hε a daate à n tiètì. » À kεyɔkpεnkè a yε : « À ni a n tiètì ? » À kε too didɔkúdè diye a yε : « Á he we a hε a teni ? » Á kε deèta didɔkúdè ñ wìëta so, à bε dèdì ñ teni so bε yede. Nennè yε tèññò á a yaà a hoo yañti a ne daasi. À muññò a hε yá mini ihìsi nò kiye.

Uhààbù

Daadè ba yε bo à n tɔò a pièsì uhààbù. A bεnìtìbè a tóntá ñnè ní hosi ñ cùki u bàdikè ñ dùa. A n tɔò a poo tiwantè à tì ní hosi cέ, à bεhààbè a dee ñ hùá tinìñtè ñ hε dùa ñnè ní huntì ñ too.

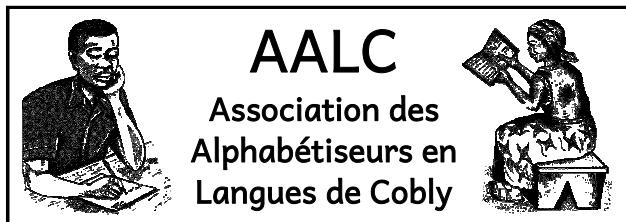
Tiduòtè bòndè

Kònna ñnè u biikè Mààri bokò udjòtòsìbù, ñnè n kótì ni ñ too tiduòtè, ñ basi ñnè kekoòkè à kè senti. À bë toota be duòtè ñ teni ñ kè tuñna, à kè teni. Mààri ñnè u niì a n tuntuùni à kè kùütá ditúduòdè. À bë kòtá ñnè n tóntì bëtuùtìbè toò be duòtè. Kònna ñnè Mààri dûumò sininsi diduódè, ñ dodoò.

Ateehë còcsimè

Likì nò kенàkuòdibìikè, ke ñ ya so ateehë fòmmu. Daadè ba, ù bekì u tòò ñ yë : « N tòò, a ya ñ te ateehë nò ti niì ? » À ù yë : « Áhq... » À kè yë : N tòò, maàdì ñ bòòtá ateehë ti deènnè ñ ti yaànnè : « Hòò, n biikè tì bo. » N tòò ti càñba ti pédímò yende ñ yë : « Ubeyòò, ateehë de hë nò mmë. » Ñ ti yë ti kón' ne tònì müítè ñ ne kaàta tiebù.

Likì a càñba n péítè bo : titiètè de bo nnë mmɔmmɔmè à mnììmè bo. Mmëmmë ninkè kón' hë bo. N ni pedìmù n nankè Cènaate à ti n sènkò ti teehë ñ hë n tuònò hëni ñ bòòtá.

www.mbelime.org

Bénin

*Faire équipe pour mettre
les langues en valeur*

Syllabaire en langue mbèlimè, tome 2 République du Bénin

Achevé d'imprimer par AFASA, B.P. 57, Kara - Togo
Nombre d'exemplaires : 500

Dépôt légal N°9728 du 30/10/2017
4ème trimestre, Bibliothèque Nationale
ISBN : 978-99919-72-61-9

Prix : 600 FCFA